

พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ

ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

THE POLITICAL BEHAVIOR OF THE PEOPLE IN THE REFERENDUM FOR
THE CONSTITUTION OF 2016 IN WANG SAPHUNG DISTRICT, LOEI PROVINCE

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม

Phranitat Wongwangphoem

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Politice7114@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 และ 3) ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำนวน 111,480 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการจากสุทธาโรยมาเน่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.913 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบการทดสอบค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมและรายด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในความคิดตามลำดับ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้

และอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการจัดการลงมติร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คิดเป็นร้อยละ 10.75 รองลงมาคือ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการลงประชามติ คิดเป็นร้อยละ 8.75

คำสำคัญ : พฤติกรรม, ประชาชน, ประชามติ

ABSTRACT

This thesis aims to study: 1) Political behavior of the people in the referendum for the constitution of 2016; 2) Comparison of the political behavior of the people in the referendum for the constitution of the year 2016, and 3) Suggestions on the political behavior of the people in voting for the constitutional referendum of the year. 2019. The population of this study was 111,480 people in Wang Sapung District, Loei Province. The samples were 400 Taro Yamane. The instrument used for data collection was a questionnaire with reliability of 0.913. The statistics used for data analysis are Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation) with one way analysis of variance at the statistical significance of 0.05.

The research found that : 1) The political behavior of the people in the referendum for constitutional draft in 2016 in Wang Saphung district, Loei province was at a moderate level. Overall and individual The highest average to lowest ranking was participation, followed by participation in decision making. Participation in planning And in terms of participation in the ideas, respectively and 2) Comparison of political behavior of people in the referendum for constitutional draft in 2016 in Wang Saphung district, Loei province. There was a statistically significant difference in the level of education, income, and occupation in the vote of the referendum at the .05 level, and 3) Suggestions on the

development of political behavior of the people in the referendum such as : The Election Commission should proceed with the drafting of the Constitution with honesty. 10.75% followed by the election committee campaign should publicize the importance of the referendum. Accounted for 8.75%

Keywords: Behavior; Public; Referendum

1. บทนำ

หลังรัฐประหาร มีประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลง ยกเว้นหมวด 2 คณะรัฐมนตรีรักษาการหมดอำนาจ ตลอดจนให้ยุบวุฒิสภา จนเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ซึ่งให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา วันที่ 21 สิงหาคม 2557 สภามีมติเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งในหลายประเทศประณามรัฐประหารครั้งนี้ รวมทั้งมีการกดดันต่าง ๆ เช่น ลดกิจกรรมทางทหารและลดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่คนไทยจำนวนหนึ่งแสดงความยินดี โดยมองว่าเป็นทางออกของวิกฤตการณ์การเมือง แต่ก็มีคนไทยอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากไม่เป็นไปตามวิถีประชาธิปไตย

หลังจากมีการทำรัฐประหารมีการร่างรัฐธรรมนูญจนเสร็จสิ้น คสช.ได้กำหนดให้วันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2559 คือวันออกเสียงประชามติ “เห็นชอบ” หรือ “ไม่เห็นชอบ” ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 2559” และคำถามพ่วงว่า “เห็นชอบ” หรือ “ไม่เห็นชอบ” ให้วุฒิสภาจากการแต่งตั้งของ คสช. ร่วมเลือกนายกรัฐมนตรีในช่วงห้าปีแรกได้” ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย การออกเสียงประชามติครั้งนี้มีผู้มีสิทธิออกเสียง 50,585,118 ราย ส่วนหนึ่งคือผู้ที่เคยออกไปลงประชามติเมื่อปี 2550 ซึ่งถือว่าเป็นการออกเสียงประชามติครั้งแรกของประเทศไทย เพื่อ “ลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบรัฐธรรมนูญฉบับ 2550” ที่เพิ่งถูกยกเลิกไปเมื่อสองปีที่แล้ว แม้การออกเสียงประชามติในประเทศไทยจะเพิ่งเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2550 แต่สำหรับประเทศไทยแนวคิดการออกเสียงประชามติก็ไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องใหม่ การออกเสียงประชามติถูกบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในรัฐธรรมนูญฉบับ 2592

ซึ่งกำหนดให้ประชาชนสามารถออกเสียงได้ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ต่อมารัฐธรรมนูญฉบับ 2511 และ 2517 ก็มีบัญญัติในลักษณะเดียวกันนี้ ขณะที่รัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550 ก็ให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการออกเสียง หากคณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการใดจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติและประชาชน อย่างไรก็ตาม ในประวัติศาสตร์ไทยยังไม่เคยมีการให้ประชาชนออกเสียงประชามติในประเด็นอื่น ๆ เลย

การออกเสียงประชามติถือเป็นกระบวนการประชาธิปไตยทางตรง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีอำนาจตัดสินใจในกิจการสาธารณะด้วยตัวเองโดยไม่ต้องผ่านผู้แทน สำหรับประชามติในประเทศไทยจะเป็นเรื่องแปลก เพราะเกิดขึ้นครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญ (ชั่วคราว) 2549 และกำลังจะเกิดขึ้นอีกครั้งภายใต้รัฐธรรมนูญ (ชั่วคราว) 2557 ที่ต่างก็เป็นการลงประชามติที่จัดทำขึ้นโดยรัฐบาลจากการรัฐประหาร ด้านหนึ่งเราอาจเห็นว่า คณะรัฐประหารที่ไม่ได้มีที่มาจากประชาชนในกว้างที่ให้ประชาชนร่วมตัดสินใจ แต่อีกด้านหนึ่งการจัดทำประชามติที่เกิดขึ้นก็ถูกตั้งคำถามถึงความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพราะคณะรัฐประหารสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของประชาชน ทำให้การออกเสียงประชามติในประเทศไทยถูกมองว่า อาจเป็นเพียงพิธีกรรมเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับคณะรัฐประหารเท่านั้น

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ว่าประชาชนในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีความสนใจ เข้าใจเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ และแสดงออกทางการเมืองอย่างไรต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช 2559

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

3. สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการ ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำนวน 111,480 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากพระสงฆ์ จำนวน 111,480 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 4 ประเด็น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างเครื่องมือ 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนนดังนี้ (ชุดิ ระบอบ และคณะ, 2552) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของ

ประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เป็นปลายเปิด (Open ended Question)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ 3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 4) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข และหาค่าความเชื่อมั่น IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และ 7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงและนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และ 3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2545)

5. ผลการวิจัย

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 และเป็นเพศหญิง จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 อายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาคือ อายุ 30-39 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 และอายุ 18-29 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ระดับการศึกษา จบปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมา จบมัธยมศึกษา จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 และจบประถมศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 อาชีพราชการ จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 อาชีพรับจ้าง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 และอาชีพค้าขาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และรายได้ 20,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 รองลงมาคือ รายได้ 5,000-10,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในความคิด ตามลำดับ

เปรียบเทียบความคิดเห็นพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยภาพรวม ด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของ

ประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกอายุ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุ 18-29 ปี กับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประถมศึกษากับปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษา กับปริญญาตรีขึ้นไป ด้านรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามระดับรายได้เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ รายได้ 5,000-10,000 บาท กับรายได้มากกว่า 20,000 บาท และรายได้ 5,000-10,000 บาท กับรายได้มากกว่า 20,000 บาท และด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกอาชีพ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อาชีพเกษตรกรกับอาชีพรับราชการ อาชีพรับจ้างทั่วไปกับอาชีพรับราชการ และอาชีพค้าขายกับกับอาชีพรับราชการ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรม

ทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จังหวัดเลยเรียงลำดับตามค่าร้อยละ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการจัดการลงมติร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง โปร่งใสทุกขั้นตอน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 รองลงมาคือ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการป้องกันการทุจริต และควรรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการลงประชามติ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 และสภาร่างรัฐธรรมนูญควรให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบมากกว่านี้ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ควรใช้เวลาประชาชนในการทำความเข้าใจกับร่างรัฐธรรมนูญมากกว่านี้เนื่องจากมีเนื้อหาเยอะ ประชาชนไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดในระยะเวลาอันสั้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ร่างรัฐธรรมนูญไม่ควรเห็นแต่ประโยชน์ของกลุ่มตนเองเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75 และร่างรัฐธรรมนูญไม่ควรคิดจะเอาแต่ชนะฝ่ายตรงข้ามหรือคิดถึงแต่ประโยชน์ของฝ่ายตนเองเท่านั้น แต่ควรนึกถึงประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25

6. อภิปรายผล

1. พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วงก่อนที่จะมีการลงมติประชามตินั้น มีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ประชาชนขาดความเข้าใจเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ จึงทำให้ออกมาในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช เพียรชอบ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาของ รัฐดิฐ อิศระเสนีย์ (2549) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมเลือกตั้งและความพึงพอใจของ ประชาชนในการ

ปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีความสนใจใน การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั้นแสดงว่า ประชาชนไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงจะมีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงประชามติสอดคล้องไปในแนวเดียวกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช เพียรชอบ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเพศที่ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั้นแสดงว่าประชาชนที่มีอายุมากย่อมมีความสนใจในปัญหาบ้านเมืองมากกว่าคนที่อายุน้อยกว่า หรือที่ยังเป็นหนุ่มสาวซึ่งส่วนใหญ่ที่เป็นนิสิตนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช เพียรชอบ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไชยพร ตันจวีตานนท์ (2556) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในรูปเทศบาลโดยศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า อายุของประชาชนมีความสำคัญในหน้าที่พลเมืองมีนัยสำคัญทางสถิติในการอธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาจะมีแนวโน้มทำให้บุคคลได้สนใจข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า เช่น การติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมือง มีความปรารถนาที่จะเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของบ้านเมือง เช่น การแสดงออกถึงความคิดเห็นทางการเมือง การช่วยรณรงค์ในการออกเสียงลงประชามติ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยวัฒน์ รัฐขจร (2552) ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจทางการเมืองและมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทางการเมือง รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำหรือไม่มีการศึกษา

5. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ จึงเป็นสาเหตุให้มีความสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเพราะเขาทราบดีว่าปัญหาการเมืองย่อมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัญหาเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการลงประชามติแตกต่างจากผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าที่มีความรู้สึกว่าการเมืองการปกครองเป็นเรื่องที่ห่างไกลจากพวกเขา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เอกชาติ แจ่มอัน (2557) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี : ศึกษากรณีอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ที่พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการ พฤติกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาชีพก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การออกความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ การช่วยเหลือทางราชการ รณรงค์ให้บุคคลออกไปใช้สิทธิลงประชามติ และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเนื้อหา ร่างรัฐธรรมนูญ เป็นต้น นั้นแสดงว่าผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช เพียรชอบ (2552) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ข้อเสนอแนะต่อแนวทางเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่าประชาชนมีข้อเสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการจัดการลงมติร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนมองว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐอาจมีความโน้มเอียงไปในทางที่รัฐบาลหรือสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องการ จึงมีความกังวลต่อการจัดการทำประชามติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยการออกเสียงประชามติ พบว่า ประเทศไทยเคยมีการนำระบบการออกเสียงประชามติมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญรวม 4 ฉบับ และในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ได้นำเรื่องการออกเสียงประชามติมาบัญญัติไว้อีกครั้งหนึ่งในมาตรา 214 มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญหลายประการ เริ่มตั้งแต่เปลี่ยนเรื่องที่จะให้ประชาชนออกเสียงประชามติ การจัดการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

7. สรุป

งานวิจัยเรื่องนี้ เพื่อพิจารณาจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมและรายด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วงก่อนที่จะมีการลงมติประชามตินั้น มีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ประชาชนขาดความเข้าใจเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ จึงทำให้ออกมาในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นหมายถึง แสดงว่าประชาชนที่มีอายุมากย่อมมีความสนใจในปัญหาบ้านเมืองมากกว่าคนที่อายุต่ำกว่า หรือที่ยังเป็นหนุ่มสาวซึ่งส่วนใหญ่ที่เป็นนิสิตนักศึกษา อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาจะมีแนวโน้มทำให้บุคคลได้สนใจข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า เช่น การติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมือง มีความปรารถนาที่จะเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของบ้านเมือง เช่น การแสดงออกถึงความคิดเห็นทางการเมือง การช่วยรณรงค์ในการออกเสียงลงประชามติ ซึ่งผู้ที่มีรายได้สูงย่อมแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจดีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ จึงเป็นสาเหตุให้มีความสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเพราะเขาทราบดีว่าปัญหาการเมืองย่อมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัญหาเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการลงประชามติแตกต่างจากผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าที่มีความรู้สึกว่าการเมืองการปกครองเป็นเรื่องที่ห่างไกลจากพวกเขาและอาชีพก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การออกความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ การช่วยเหลือทางราชการรณรงค์ให้บุคคลออกไปใช้สิทธิลงประชามติ และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเนื้อหาาร่างรัฐธรรมนูญ เป็นต้น นั้นแสดงว่าผู้ที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมทางการเมืองการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญไม่เหมือนกัน และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการจัดการลงมติร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และคณะกรรมการการเลือกตั้งควรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการลงประชามติ

8. ข้อเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการคิด พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงประชามติ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ท่านมีส่วนร่วมกับรัฐเพื่อศึกษาชุมชนของท่าน เพื่อให้ทราบประวัติการพัฒนา โครงสร้างทางสังคม ปัจจัยพื้นฐาน แหล่งทรัพยากรของหมู่บ้าน การพูดคุยกับชุมชน การสำรวจเพื่อให้มีแผนสอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2559” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้สนใจเข้ามามีบทบาทร่วมกับรัฐเพื่อให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจและอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการลงมติรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “ท่านมีส่วนร่วมกับรัฐเพื่อศึกษาชุมชนของท่าน เพื่อให้ทราบประวัติการพัฒนา โครงสร้างทางสังคม ปัจจัยพื้นฐาน แหล่งทรัพยากรของหมู่บ้าน การพูดคุยกับชุมชน การสำรวจเพื่อให้มีแผนสอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2559” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสำรวจเพื่อให้เขารู้สึกว่ามีความเป็นเจ้าของและเกิดความภาคภูมิใจว่าผลงานเกิดจากพวกเขาเอง

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “รัฐไม่เปิดโอกาสสำรวจความเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการตัดสินใจเพื่อรองรับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2559” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจทัศนคติของประชาชนต่อการตัดสินใจในการลงประชามติผ่านการสำรวจทุกหน่วยงาน เช่น สำนักการสำรวจของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับร่างประชามติเพียงช่องทาง” ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนได้รับทราบกันอย่างทั่วถึง ผ่านสื่อต่าง ๆ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ

1.5 จากผลการศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชน พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งควรดำเนินการจัดการลงมติร่างรัฐธรรมนูญด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้น

คณะกรรมการการเลือกตั้งควรระมัดระวังในเรื่องที่จะเสี่ยงต่อการทุจริตในการลงประชามติในการรับร่างรัฐธรรมนูญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยการขยายพื้นที่สำรวจวิจัยเชิงสำรวจการลงประชามติของประชาชนในระดับจังหวัด โดยอาศัยเทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

9. เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตร.
- ชัยวัฒน์ รัฐจร. (2552). *ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชน อำเภอมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตี ระบอบ และคณะ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไชยพร ตันท์จิตานนท์. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล กรณีศึกษาเทศบาลเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2555). *พัฒนาการของการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกัน การทุจริต*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐดิฐ อิศระเสนีย์. (2549). *พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งและความพึงพอใจของประชาชน ในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิรัช เพียรชอบ. (2552). *พฤติกรรมการใช้สิทธิทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

เอกชาติ แจ่มอัน. (2557). พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
ศึกษากรณี อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.